

The Needs of Developing a Private Secondary School Management According to The Concept of Student Voice

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน (Student Voice)

Kittiphan Mitcharoen¹ Dhirapat Kulophas² and Pruet Siribanpitak³

กิตติพันธ์ มิตรเจริญ¹ ธีรภัทร คุโลภาส² และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์³

^{1,2,3}Faculty of Education, Chulalongkorn University

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*Corresponding Author, e-mail: kittiphan.fee@gmail.com

Abstract

This research aimed to study the needs of private secondary school management according to the concept of student voice. Data was collected from 259 schools and 777 school administrators and teachers. The instruments used in this study were questionnaires. The data were analyzed by frequency, percentage, average, standard deviation, and modified priority needs index (PNI_{modified}).

The findings revealed that the current state of private secondary school management according to the concept of student voice was high level. The highest average of private secondary school management was student council organization and followed by learning management, student development activities, and measurement and evaluation. The lowest average was school curriculum development. In addition, the desired state was at the highest level. The highest component of private secondary school management was learning management and student council organization, followed by school curriculum development. The lowest average was measurement and evaluation and student development activities. The Overall priority needs index was .266; the priority needs was school curriculum development. The second priority needs index was the measurement and evaluation, student development activities, learning management, and the last priority needs index was student

council organization. The research results can be used for curriculum development and learning management, promoting student voices in other schools.

Keywords: Student Voice, Private Secondary School Management

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 259 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 777 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การดำเนินงานสถานนักเรียน รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดผลประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานสถานนักเรียน รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนการวัดผลประเมินผล และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในภาพรวมคือ .266 สูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ การวัดผลประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานสถานนักเรียน ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน

บทนำ (Introduction)

นักเรียนคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญที่สุดในระบบการศึกษา แต่การมีส่วนร่วมในโรงเรียน การแสดงออกทางความคิดของนักเรียน รวมถึงวิธีการได้รับการศึกษา ยังไม่ได้รับความสำคัญอย่างแท้จริง อีกทั้งการแสดงถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่ไม่ได้รับการยอมรับจากระบบการศึกษา สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการเสียโอกาสในการเรียนรู้ และโอกาสในการเตรียมความพร้อมนักเรียนสำหรับการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Benner et al., 2019) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาขององค์กรสหประชาชาติ UNESCO (2020) ที่กล่าวว่าเยาวชนส่วนใหญ่สูญเสียโอกาสจากการไม่ได้รับฟังความคิดเห็น แสดงให้เห็นถึงการขาดโอกาสในการเรียนรู้ และการพัฒนาความสามารถเพื่อให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญของตนเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของนักเรียนเกี่ยวกับชีวิตในโรงเรียนของเขา (Great Schools Partnership, 2013)

ในปัจจุบันการเคลื่อนไหวหรือการแสดงออกของนักเรียนจากทั่วโลกได้เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาอย่างจริงจัง เช่น การให้นักเรียนมีสิทธิได้รับการลงคะแนนในการเลือกคณะกรรมการบริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษา การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยปราศจากความเหลื่อมล้ำ ไปจนถึงนักเรียนสามารถเรียกร้องให้ผู้กำหนดนโยบาย หรือผู้บริหารให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของโรงเรียนมากขึ้น (St John & Briel, 2017) จะเห็นได้ว่าการแสดงออกของนักเรียนดังกล่าวเป็นการแสดงออกในยุคที่มีการเพิ่มขึ้นของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และมุ่งเน้นถึงความชัดเจนในกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน การแสดงออกรวมถึงการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน (Student voice) เหล่านี้จึงเป็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ และแสดงถึงการเติบโตทางการศึกษาซึ่งแตกต่างจากอดีตที่นักเรียนจะเป็นเพียงผู้ถูกกระทำจากการสั่งการของครู หรือการถูกกำกับแนวทางในการเรียนรู้จากการกำหนดของโรงเรียนเท่านั้น (De Vroey et al., 2016)

นักวิจัยทางการศึกษา สถาบันการศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่สนับสนุนด้านการศึกษาทั่วโลกได้ให้ความสนใจและสนับสนุนการนำแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนมาใช้ในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจาก “การมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับมุมมอง ค่านิยม ความเชื่อ ความคิด การกระทำของนักเรียนที่สามารถแสดงออกเกี่ยวกับการได้รับการศึกษา สร้างโอกาสการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ออกแบบตัดสินใจร่วมกับผู้ใหญ่ มีอิทธิพลร่วมกันกับผลลัพธ์ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน” (Mitra, 2006) ซึ่งสามารถยืนยันได้จากรายงานการวิจัยที่ระบุว่า การมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการแสดงออกของนักเรียน และเป็นปัจจัยที่สำคัญของความสำเร็จในการปฏิรูปโรงเรียน (Newmann, 1992) ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประสบความสำเร็จของนักเรียน (Benner et al., 2019) ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนนั้นจึงเป็นมากกว่าการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเพียงอย่างเดียว เพราะการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนนั้นคือมุมมอง การกระทำของนักเรียน หรือกลุ่มของเยาวชนที่แสดงออกในบริบทของการเรียนรู้ และบริบทของการศึกษา ซึ่งคำจำกัดความนี้สามารถช่วยให้เข้าใจถึงพลังของนักเรียนในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี (Fletcher, 2012)

ในปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนได้รับความนิยมมากขึ้นในเวทีการศึกษาระหว่างประเทศทั่วโลก (Quaglia & Fox, 2018) และมีความจำเป็นมากขึ้นในกระบวนการทางการศึกษา (Cook-Sather, 2006) เพราะกระบวนการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดนี้จะนำไปสู่ความเป็นไปได้ที่นักเรียนจะได้สัมผัสถึงคุณค่าในตนเอง เกิดความผูกพัน และมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น มีทางเลือกในการเรียนรู้ และมีโอกาสในการทำงานร่วมกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในระบบการศึกษา (Toshalis & Nakkula, 2012) แนวคิดนี้จึงเป็นกระบวนการในการแสดงออกของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างแท้จริง (Fletcher, 2012) สามารถพัฒนาให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญทางความคิด มีทักษะในการแสดงความคิดเห็น และตระหนักถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วม (Gunter & Thomson, 2007) นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานระหว่างนักเรียนกับผู้ใหญ่ (Bahou, 2011) ปรับปรุง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู (St John & Briel, 2017) ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในโรงเรียน ชุมชน และระบบการศึกษา มีส่วนช่วยในกระบวนการตัดสินใจ และสร้างอิทธิพลร่วมกันในผลลัพธ์ของการพัฒนา ผ่านการนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับมุมมอง และแนวคิดของนักเรียน (McMahon et al., 2012)

อีกทั้งยังเป็นการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมเชิงบวก สร้างความสัมพันธ์ในความเป็นเจ้าของ พัฒนาความสามารถส่วนบุคคล และสังคม (NSW Department of Education, 2020)

จะเห็นได้ว่าความสำคัญของกระบวนการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดนี้คือ ความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่มีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน และสามารถเปลี่ยนแปลงโรงเรียนได้ ครอบคลุมทั้งเรื่องของหลักสูตร การปรับปรุงการเรียนรู้แนวทางในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การปรับปรุงโรงเรียน การพัฒนาเยาวชน เสริมสร้างวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย การให้ความสำคัญกับนักเรียน การปลูกฝังคุณธรรม และการมีส่วนร่วมของพลเมืองในอนาคต ซึ่งเป็นกลไกที่ทรงพลังที่สุดในการปรับปรุงการเรียนรู้ผ่านการศึกษาในระบบโรงเรียน สอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในงานวิชาการ และงานกิจการนักเรียน เช่นตัวอย่างแนวคิดการบริหารโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผ่านการดำเนินงานสถานักเรียน ที่ตระหนักถึงสังคมที่มีความหลากหลาย และนักเรียนเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนที่จำเป็นต้องมีการดูแลทั้งด้านวิชาการและกิจกรรม ซึ่งเป็นการจำลองสังคมขนาดใหญ่มาไว้ในโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนในการก้าวออกไปสู่สังคมที่ใหญ่กว่า จะเห็นได้ว่าสถานักเรียนเป็นหน่วยงานภายในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยที่ปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครูให้มีแนวทางความร่วมมือกันอย่างเหมาะสม ทั้งยังเป็นการสะท้อน “เสียง” ของนักเรียนที่มีจำนวนมากเพื่อความสุขอันเกิดขึ้นในโรงเรียน ก่อนก้าวไปสู่สังคมที่เรียกว่า “ประเทศชาติ” ในอนาคตต่อไป (Bangkok Christian College, 2023)

ดังนั้นการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนจึงเป็นกระบวนการที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติของผู้นำทางการศึกษาที่จำเป็นต้องพัฒนานักเรียนที่เป็นเยาวชน เนื่องจากเป็นวัยที่มีมุมมองที่เป็นเอกลักษณ์ เริ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา ข้อมูลเชิงลึกของคนวัยนี้ไม่เพียงแต่แสดงความต้องการมีส่วนร่วมของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความคาดหวังในการตอบสนองของผู้ใหญ่ด้วย และการมีส่วนร่วมนี้ควรได้รับโอกาสในการกำหนดรูปแบบการศึกษาอย่างจริงจัง (Cook-Sather, 2006) ซึ่งผลการวิจัยได้มีการอภิปรายถึงความสำคัญของเยาวชน ซึ่งเป็นวัยที่มีบทบาทในการเข้าร่วมการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนกับผู้ใหญ่ รวมถึงเยาวชนเป็นวัยที่เหมาะสมในการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และเป็นวัยที่เห็นคุณค่าในการแสดงความคิดเห็นที่สามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง จึงเน้นการศึกษานักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นหลัก (Mitra, 2006)

โรงเรียนเอกชนเป็นสถาบันการศึกษาที่รองรับการขยายตัวทางการศึกษาของภาครัฐ ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Suekrasae, 2013) สอดคล้องกับ (Office of Private Education Commission, 2013; Leelapalin, 2021) กล่าวว่า โรงเรียนเอกชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการที่มีอิสระ คล่องตัว สามารถตัดสินใจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านต่าง ๆ ตลอดจนบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนและนักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนจากเอกสารมาตรฐานการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552) และแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน (Student voice) จาก Rudduck (2007), Benner et al. (2019) และ NSW Department of Education (2021) ประกอบด้วยองค์ประกอบ การพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

Table 1 Definition and elements of the concept of private secondary school management and the concept of student voice.

คำจำกัดความ และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน และกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน (Ministry of Education, 2009)	
องค์ประกอบ	คำจำกัดความ
1. งานวิชาการ	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดผลประเมินผล
2. งานกิจการนักเรียน	การดำเนินงานสถานักเรียน
กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน Rudduck (2007), Benner et al. (2019), and NSW Department of Education (2021)	
องค์ประกอบ	คำจำกัดความ
1. การร่วมออกแบบและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้	การส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ขับเคลื่อนการเรียนรู้ และเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนด้วยตนเอง โดยการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. การร่วมแก้ปัญหการเรียนรู้	ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการเรียนรู้ และนโยบายของโรงเรียน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นมาจัดการปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับครู	การแสดงการยอมรับในตัวนักเรียนด้วยการฟังความคิดเห็น ออกแบบวิธีการตอบสนองต่อนักเรียนที่เหมาะสม และการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน
4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยการทำงานร่วมมือกับครู มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

5. การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า	การสร้างบทบาทที่มีคุณค่าให้นักเรียน เพิ่มขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบให้นักเรียนสามารถตัดสินใจในประเด็นสำคัญของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้
6. การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในโรงเรียน	นักเรียนและครูร่วมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ครูและผู้บริหารโรงเรียนร่วมจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกให้เกิดขึ้นในโรงเรียน
7. การเป็นตัวแทนและทำงานร่วมกับชุมชน	การให้นักเรียนเป็นตัวแทน และทำงานร่วมกับคณะกรรมการชุมชน โดยจัดตั้งนักเรียนเป็นหน่วยงานหรือตัวแทน ส่งเสริมตัวแทนนักเรียนในการพัฒนากลยุทธ์เพื่อรับข้อมูลจากมุมมองของนักเรียน
8. การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ	การยอมรับนักเรียน และให้โอกาสนักเรียนมีอำนาจในการนำทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนเอกชนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 777 โรงเรียน (Office of Private Education Commission, 2022) โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % กลุ่มตัวอย่างจำนวน 259 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ) 1 คน และครูผู้สอน (หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน) 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 777 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน และแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน นำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม จากนั้นตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้ และตรวจสอบภาษาให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงโดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามรวมทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.994

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและแบบสอบถาม โดยได้แนบคิวอาร์โค้ด และซองพร้อมแสตมป์ไปทางไปรษณีย์ เพื่อให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ หรือตอบแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งหมด 241 โรงเรียน จากจำนวน 259 คิดเป็นร้อยละ 93.05 โดยได้รับกลับคืนทางไปรษณีย์ 35 โรงเรียน ออนไลน์ 197 โรงเรียน และผู้วิจัยดำเนินการไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง 9 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) จัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย

ผลการวิจัย (Research results)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน มีผลวิจัยดังตารางที่ 2

Table 2 Basic information about respondents.

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		ผู้ให้ข้อมูล	
ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งงาน	ผู้บริหาร	248	35.90
	ครูผู้สอน	443	64.10
	รวม	691	100.00
เพศ	ชาย	293	42.40
	หญิง	398	57.60
	รวม	691	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	36	5.20
	26-35 ปี	94	13.60
	36-45 ปี	220	31.83
	46-55 ปี	249	36.06
	55 ปีขึ้นไป	92	13.31
	รวม	691	100.00
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	296	42.80
	ปริญญาโท	359	52.00
	ปริญญาเอก	36	5.20
	รวม	691	100.00

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีจำนวน 691 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานตามรายละเอียด ดังนี้ 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 64.10 2) เพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.60 3) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.06 และ 4) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 52.00

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน มีผลวิจัยดังตารางที่ 3

Table 3 The current state, the desired state and needs of private secondary school management according to the concept of student voice.

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

การบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน		ประเด็น	การมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน (Student voice)								เฉลี่ยรวมรายด้านบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน	แปลผล	ลำดับความต้องการจำเป็น	
			ภาพรวม สภาพปัจจุบัน $M = 3.59$ สภาพที่พึงประสงค์ $M = 4.54$ $PNI_{modified} = .266$											
			การร่วมออกแบบและสร้าง ทางเลือกในการเรียนรู้	การร่วมแก้ปัญหาการเรียนรู้	การพัฒนาความสัมพันธ์ และทำงานร่วมกับครู	การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า	การสร้างบรรยากาศเชิงบวก ในโรงเรียน	การเป็นตัวแทนและทำงาน ร่วมกับชุมชน	การได้รับการยอมรับและมี อำนาจในการนำ				
1. การบริหารงานวิชาการ														
1.1 การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา		D	3.33	3.47	3.63	3.35	3.32	3.56	3.44	3.52	3.45	ปานกลาง	1	
		I	4.67	4.71	4.46	4.72	4.32	4.36	4.56	4.50	4.54	มากที่สุด		
		$PNI_{modified}$	.418 ⁽¹⁾	.366 ⁽³⁾	.230 ⁽⁷⁾	.418 ⁽¹⁾	.304 ⁽⁵⁾	.223 ⁽⁸⁾	.328 ⁽⁴⁾	.280 ⁽⁶⁾	.320			
1.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานสำหรับการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	D	2.97	3.14	3.45	3.21	3.11	3.52	3.23	3.59	3.32	ปานกลาง			
	I	4.90	4.87	4.42	4.96	4.12	4.10	4.36	4.27	4.57	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.649 ⁽¹⁾	.550 ⁽²⁾	.281 ⁽⁶⁾	.545 ⁽³⁾	.324 ⁽⁵⁾	.164 ⁽⁸⁾	.349 ⁽⁴⁾	.189 ⁽⁷⁾	.381 ⁽¹⁾	(1)			
	D	3.24	3.54	3.78	3.12	3.11	3.45	3.44	3.50	3.39	ปานกลาง		2	
	I	4.54	4.71	4.42	4.63	4.22	4.41	4.18	4.87	4.57	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.401 ⁽²⁾	.330 ⁽⁶⁾	.169 ⁽⁸⁾	.483 ⁽¹⁾	.356 ⁽⁵⁾	.278 ⁽⁷⁾	.389 ⁽⁴⁾	.391 ⁽³⁾	.349 ⁽²⁾	(2)			
	1.1.2 การออกแบบหลักสูตร	D	3.80	3.75	3.68	3.74	3.75	3.73	3.65	3.47	3.69		มาก	3
		I	4.58	4.57	4.56	4.59	4.62	4.58	4.55	4.38	4.55		มากที่สุด	
		$PNI_{modified}$	.204 ⁽⁸⁾	.219 ⁽⁷⁾	.240 ⁽³⁾	.227 ⁽⁶⁾	.232 ⁽⁴⁾	.228 ⁽⁵⁾	.247 ⁽²⁾	.260 ⁽¹⁾	.232 ⁽³⁾		(3)	
1.1.3 การประเมินหลักสูตร	D	3.50	3.48	3.69	3.66	3.72	3.70	3.65	3.72	3.64	มาก	4		
	I	4.44	4.44	4.59	4.61	4.60	4.57	4.57	4.60	4.55	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.268 ⁽²⁾	.275 ⁽¹⁾	.242 ⁽⁵⁾	.260 ⁽³⁾	.237 ⁽⁶⁾	.236 ⁽⁸⁾	.252 ⁽⁴⁾	.237 ⁽⁶⁾	.250				
1.2 การจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	D	3.50	3.65	3.63	3.51	3.66	3.65	3.69	3.64	3.61	มาก	3		
	I	4.47	4.60	4.56	4.49	4.54	4.54	4.54	4.57	4.53	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.277 ⁽²⁾	.261 ⁽³⁾	.256 ⁽⁴⁾	.282 ⁽¹⁾	.242 ⁽⁶⁾	.242 ⁽⁶⁾	.231 ⁽⁸⁾	.255 ⁽⁵⁾	.255				
1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	D	3.45	3.45	3.45	3.42	3.67	3.68	3.71	3.69	3.56	มาก	2		
	I	4.49	4.48	4.50	4.47	4.59	4.60	4.59	4.57	4.53	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.302 ⁽³⁾	.296 ⁽⁴⁾	.304 ⁽²⁾	.309 ⁽¹⁾	.250 ⁽⁵⁾	.248 ⁽⁶⁾	.240 ⁽⁷⁾	.239 ⁽⁸⁾	.273				
1.4 การวัดผลประเมินผล	D	3.52	3.48	3.51	3.50	3.68	3.69	3.73	3.69	3.60	มาก			
	I	4.47	4.43	4.49	4.47	4.57	4.59	4.61	4.57	4.52	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.271 ⁽⁴⁾	.273 ⁽³⁾	.282 ⁽¹⁾	.277 ⁽²⁾	.243 ⁽⁶⁾	.244 ⁽⁵⁾	.237 ⁽⁸⁾	.239 ⁽⁷⁾	.258 ⁽²⁾	(2)			
	D	3.38	3.43	3.40	3.34	3.67	3.68	3.69	3.70	3.53	มาก		1	
	I	4.51	4.53	4.52	4.48	4.61	4.61	4.58	4.58	4.55	มากที่สุด			
	$PNI_{modified}$	.334 ⁽⁴⁾	.319 ⁽³⁾	.327 ⁽²⁾	.342 ⁽¹⁾	.257 ⁽⁵⁾	.252 ⁽⁶⁾	.243 ⁽⁷⁾	.239 ⁽⁸⁾	.289 ⁽¹⁾	(1)			
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน														
	D	3.48	3.52	3.69	3.80	3.81	3.75	3.76	3.78	3.69	มาก			

การบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน	ประเด็น	การมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน (Student voice)								เฉลี่ยรวมรายด้านบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน	แปลผล	ลำดับความต้องการจำเป็น
		ภาพรวม สภาพปัจจุบัน $M = 3.59$ สภาพที่พึงประสงค์ $M = 4.54$ $PNI_{modified} = .266$										
		การร่วมออกแบบและสร้าง ทางเลือกในการเรียนรู้	การร่วมแก้ปัญหาการเรียนรู้	การพัฒนาความสัมพันธ์ และทำงานร่วมกับครู	การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า	การสร้างบรรยากาศเชิงบวก ในโรงเรียน	การเป็นตัวแทนและทำงาน ร่วมกับชุมชน	การได้รับการยอมรับและมี อำนาจในการนำ			
2.1 การดำเนินงานสภานักเรียน	I	4.43	4.47	4.61	4.58	4.64	4.57	4.57	4.59	4.55	มากที่สุด	5
	$PNI_{modified}$	.273 ⁽¹⁾	.271 ⁽²⁾	.248 ⁽³⁾	.204 ⁽⁸⁾	.216 ⁽⁵⁾	.219 ⁽⁴⁾	.216 ⁽⁵⁾	.215 ⁽⁷⁾	.232 ⁽¹⁾		

D = สภาพปัจจุบัน

I = สภาพที่พึงประสงค์

 $PNI_{modified}$ = ความต้องการจำเป็น

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.59$) โดยการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการดำเนินงานสภานักเรียน ($M = 3.69$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($M = 3.64$) และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($M = 3.61$) เมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบของแต่ละด้านมีผลดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการประเมินหลักสูตร ($M = 3.69$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การออกแบบหลักสูตร ($M = 3.39$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ ($M = 3.59$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการออกแบบหลักสูตร พบว่า การพัฒนาความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับครู ($M = 3.78$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการประเมินหลักสูตร พบว่า การร่วมออกแบบและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้ ($M = 3.80$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 3.64$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ ($M = 3.72$) และการได้รับบทบาทที่มีคุณค่า ($M = 3.72$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 3.61$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การเป็นตัวแทนและทำงานร่วมกับชุมชน ($M = 3.69$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4) ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า การวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ($M = 3.60$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($M = 3.53$) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า การเป็นตัวแทนและทำงานร่วมกับชุมชน ($M = 3.73$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ ($M = 3.70$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5) ด้านการดำเนินงานสภานักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 3.69$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการดำเนินงานสภานักเรียน พบว่า การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า ($M = 3.81$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.54$) โดยการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.55$) และการดำเนินงานสภานักเรียน ($M = 4.55$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($M = 4.54$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของแต่ละด้านมีผลดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร ($M = 4.57$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การประเมินหลักสูตร ($M = 4.55$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($M = 3.21$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการออกแบบหลักสูตร พบว่า การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ ($M = 4.87$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการประเมินหลักสูตร พบว่า การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า ($M = 3.21$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.55$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($M = 4.61$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.53$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การร่วมแก้ปัญหาการเรียนรู้ ($M = 4.60$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการร่วมออกแบบและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้ ($M = 4.47$) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4) ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($M = 4.55$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($M = 4.52$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า การเป็นตัวแทนและทำงานร่วมกับชุมชน ($M = 4.61$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในโรงเรียน ($M = 4.61$) และการได้รับบทบาทที่มีคุณค่า ($M = 4.61$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5) ด้านการดำเนินงานสภานักเรียน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.55$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการดำเนินงานสภานักเรียนพบว่า การได้รับบทบาทที่มีคุณค่า ($M = 4.64$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในภาพรวมคือ ($PNI_{\text{modified}} = .266$) การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = .320$) รองลงมาคือ การวัดผล

ประเมินผล ($PNI_{modified} = .273$) และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{modified} = .255$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของแต่ละด้านมีผลดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในกลุ่มสูงและเป็นจุดอ่อน 2 ด้าน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{modified} = .381$) และด้านการออกแบบหลักสูตร ($PNI_{modified} = .349$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การร่วมออกแบบและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = .649$) มีค่าสูงสุด ด้านการออกแบบหลักสูตร พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($PNI_{modified} = .483$) มีค่าสูงสุด ด้านการประเมินหลักสูตร พบว่า การได้รับการยอมรับและมีอำนาจในการนำ ($PNI_{modified} = .260$) มีค่าสูงสุด

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการเป็นตัวแทนและทำงานร่วมกับชุมชน ($PNI_{modified} = .252$) มีค่าสูงสุด

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($PNI_{modified} = .282$) มีค่าสูงสุด

4) ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในกลุ่มสูงและเป็นจุดอ่อน 1 ด้าน คือ การวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{modified} = .289$) ส่วนค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน อยู่ในกลุ่มต่ำ และเป็นจุดแข็ง 1 ด้าน คือ การวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = .258$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับครู ($PNI_{modified} = .282$) มีค่าสูงสุด ด้านการวัดผลประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($PNI_{modified} = .342$) มีค่าสูงสุด

5) ด้านการดำเนินงานสถานนักเรียน พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการร่วมออกแบบและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = .273$) มีค่าสูงสุด

อภิปรายผล (Conclusion)

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนมีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในภาพรวม สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยด้านการดำเนินงานสถานนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานสถานนักเรียนมีผลกระทบโดยตรงต่อแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน เพราะเป็นกระบวนการที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น และดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามความคิดของพวกเขาผ่านโครงสร้าง ขั้นตอน การปฏิสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมจากการ

ดำเนินงานสถานักเรียนได้ โดยนักเรียนสามารถใช้สถานักเรียนเป็นกระบวนการที่สร้างการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น และฝึกความเป็นผู้นำ นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ผ่าน “การมีส่วนร่วมที่แท้จริง” ระหว่างนักเรียน โรงเรียน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Mitra & Gross, 2009) อีกทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษาที่ระบุในขั้นตอนที่ 4 กล่าวถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียน (Prime Minister’s Office, 2021) ส่งผลให้โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนไปปฏิบัติผ่านการทำงานสถานักเรียนเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้นในปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญมากในการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดนี้ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด อาจเนื่องมาจากสังคมไทยมีเงื่อนไขทางวัฒนธรรมหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไทย เช่น การขาดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม (PimPa, 2018) จึงอาจเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่ขาดการมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของนักเรียนได้จากการให้ร่วมออกแบบการเรียนรู้ซึ่งจะเพิ่มการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนมากขึ้น (NSW Department of Education, 2020) สอดคล้องกับนโยบายในการพลิกโฉมระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างชีวิตใหม่ทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสุขและมีคุณค่า โดยระบบการเรียนรู้ใหม่จะเปลี่ยนประสิทธิภาพของผู้เรียนจากการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นนักรออกแบบการเรียนรู้ด้วย (Chaemchoy et al., 2022) จากข้อมูลข้างต้นจึงทำให้สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการออกแบบหลักสูตร เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดนี้มากที่สุด เพราะทั้ง 2 ด้านสามารถสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการทำงานร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียน สามารถช่วยพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้อย่างยั่งยืน โดยผู้บริหารและครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองต่อวัฒนธรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และค่านิยมของนักเรียน (Benner et al., 2019) ซึ่งทำให้เกิดผลตอบรับที่สำคัญ และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของที่สามารถนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ (Fletcher, 2012) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการออกแบบหลักสูตรนั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการออกแบบหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

2. ผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นหัวข้อที่สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในภาพรวมของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าสูงที่สุด ควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าของนักเรียน และออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สะดวกต่อการนำหลักสูตรไปใช้มากขึ้น

References

- Bahou, L. (2011). Rethinking the challenges and possibilities of student voice and agency. *Educate*, 1(1), 2-14.
- Benner, M., Brown, C., & Jeffrey, A. (2019). *Elevating student voice in education*. Center for American Progress. <https://www.americanprogress.org/issues/education-k-12/reports/2019/08/14/473197/elevating-student-voice-education>
- Chaemchoy, S., Siribanpitak, P., Usaho, C., Koraneekij, P., Petpon, P., & Chaimongkol, N. (2022). Policy design for transforming learning systems responsive to future global changes in Thailand 2040. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 43(2), 509-516.
- Cook-Sather, A. (2006). Sound, presence, and power: “Student voice” in educational research and reform. *Curriculum Inquiry*, 36(4), 359-390.
- De Vroey, A., Struyf, E., & Petry, K. (2016). Secondary schools included: a literature review. *International journal of inclusive education*, 20(2), 109-135.
- Fletcher, A. (2012). Student voice and student engagement as Trojan horses. *Connect* (194), 24.
- Gunter, H., & Thomson, P. (2007). Learning about student voice. *Support for learning*, 22(4), 181.
- McMahon, B., Munns, G., Smyth, J., & Zyngier, D. (2012). *Student engagement for equity and social justice: creating space for student voice*.
- Mitra, D. (2006). Increasing student voice and moving toward youth leadership. *The prevention researcher*, 13(1), 7-10.
- Mitra, D. L., & Gross, S. J. (2009). Increasing student voice in high school reform: Building partnerships, improving outcomes. *Educational Management Administration & Leadership*, 37(4), 522-543.
- Newmann, F. M. (1992). *Student engagement and achievement in American secondary schools*. ERIC.
- NSW Department of Education, A. (2020). *Student voice, participation and leadership*. <https://education.nsw.gov.au/student-wellbeing/student-voices/student-voice-and-leadership>
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2017). *Educational Statistic 2017*. Bangkok: Bureau of information and communication technology.
- Office of Private Education Commission. (2022). *Private Education statistic 2022*. Retrieved March 10, 2022, from <https://opec.go.th/stat>
- PimPa, P. (2018). Current Thai Studies. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 7(1), 242-249.
- Prime Minister’s Office. (2021). *The National Economic and Social Development Plan Summary Edition*. Bangkok: Office of the national economic and social development council.

- Quaglia, R. J., & Fox, K. M. (2018). Student voice: A way of being. *Australian Educational Leader*, 40(1), 14-18.
- Rudduck, J. (2007). Student voice, student engagement, and school reform. In *International handbook of student experience in elementary and secondary school* (pp. 587-610). Springer.
- St John, K., & Briel, L. (2017). *Student voice: A growing movement within education that benefits students and teachers*. Center on Transition Innovations.
- Suekrasae, T. (2013). *Strategic Management of Private Schools for Excellence*.
- Toshalis, E., & Nakkula, M. J. (2012). *Motivation, engagement, and student voice*. Jobs for the Future Boston, MA.
- UNESCO, I. (2020). *Basic texts of the 2003 convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage*.